

Rahvakultuuri Keskus

FOLKLOORIFESTIVALIDE TOETUSPROGRAMM 2015 – 2018

Programmi kokkuvõte

Tallinn 2018

SISUKORD

Sisukord	2
Sissejuhatus	3
Programmi rahaline maht	3
Koosolekud	3
Taotlusvoorud	3
Taotlejad	4
Programmi valdkonnad	6

SISSEJUHATUS

„Folkloorifestivalide toetusprogramm 2015 – 2018“ oli jätkuks 2000. aastail Kultuuriministeeriumi poolt rahastatud folkloorifestivalide toetusprogrammile.

Folkloorifestivali määratlus programmi kontekstis oli *kultuuripärandit tutvustav ja levitav avalik kultuurisündmus, kus osalevad pärimuskultuuri kandjad, folkloorset repertuaari viljelevad harrastusrühmad (folkloorirühmad) ja üksikesinejad. Esitatakse eelkõige rahvalaule, -tantse ja -pillimuusikat, kuid tutvustatakse ka rahvakombestikku, sõnalist pärimust) ning rahvuslikku käsitööd. Folkloorifestival võib olla kohalik, piirkondlik, üleriigiline või rahvusvaheline ning koosneda erinevatest tegevustest (nt õpitoad, kontserdid, tutvustused, näitused).*

Folkloorifestivalide toetusprogrammi eesmärgiks oli toetada Eestis toimuvate folkloorifestivalide ja –sündmuste kaudu pärimuskultuuri viljelemist, aidates kaasa pärimuse säilimisele, hoidmisele ja edasi kandmisele.

Programmist toetati Eesti pärimuskultuuril põhinevate folkloori ühte või mitut alaliiki (tants, laul, muusika, käsitöö, jutuvestmine, toidukultuur) tutvustavate festivalide ja sündmuste korraldamist ning nende raames toimuvaid täiendavaid tegevusi.

PROGRAMMI RAHALINE MAHT

Programmiperioodi jooksul eraldati kokku **107 320** eurot. Programmi eelarve maht püsis muutumatuna kogu perioodi jooksul. Eelarve maht oli iga-aastaselt **26 830** eurot.

KOOSOLEKUD

Programmi nõukogu kogunes üks kord aastas. Nõukogu vaatas koosolekul läbi toetusprogrammist riigieelarvelise toetuse saamiseks esitatud taotlused ja taotluste lisad, hindas neid ja otsustas toetuse eraldamise. Vastavalt vajadusele korraldati täiendavaid koosolekuid e-maili teel.

- 2015 aastal toimus 2 koosolekut (sh e-koosolekud otsuste täpsustamiseks)
- 2016 aastal toimus 3 koosolekut (sh e-koosolekud otsuste täpsustamiseks)
- 2017 aastal toimus 2 koosolekut
- 2018 aastal toimus koosolekut.

TAOTLUSVOORUD

Nelja aasta jooksul toetati kokku **38** eri taotleja **79** projekti kogusummas **111 206** eurot.

Taotlusi esitati kokku **115**, neist **79** said toetuse.

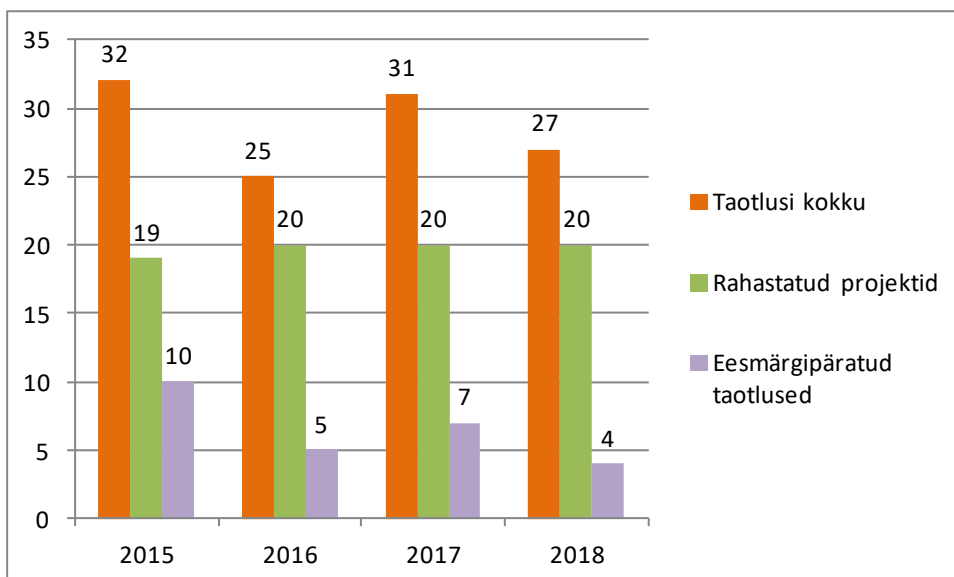
Tabel 1

Aasta	Taotlusi kokku	Summas	Rahastatud projekte	Summas	Projektide rahastamise %
2015	32	57 537	19	27 691	59%
2016	25	55 270	20	28 830	80%
2017	31	88 796	20	26 830	65%
2018	27	63 843	20	27 855	64%
KOKKU	115	265 446	79	111 206	69%

Nelja aasta jooksul esitatud taotlustest 69 % said rahastuse.

Rahastust mitte saanud projektide hulgas oli vaadeldaval perioodil 26 eesmärkidele mittevastavat projekti. 72% kõikidest ei-otsustest tulenes projekti mittevastavusest programmi eesmärkidele.

Joonis 1 Esitatud ja rahastatud taotlused arvukselt

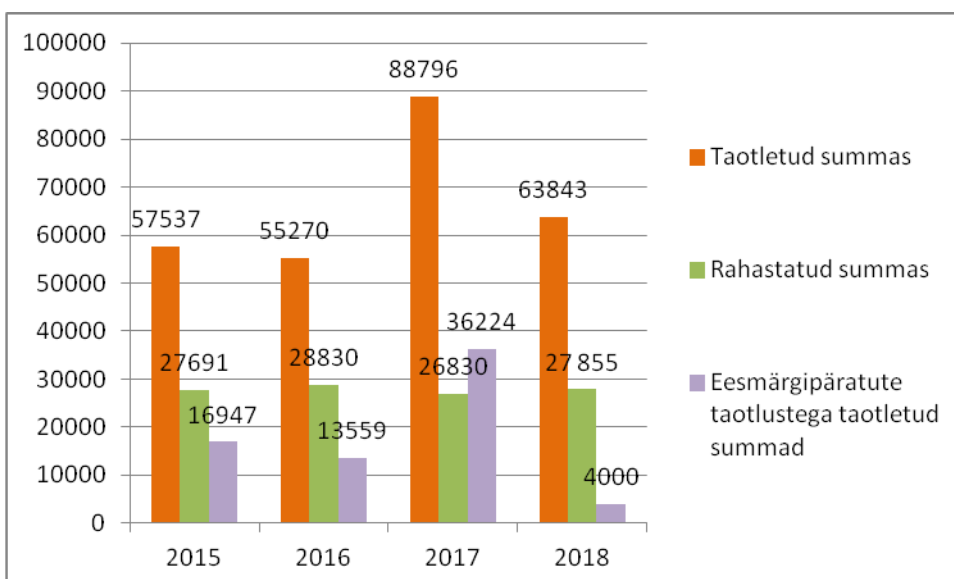

Esitatud taotluste arv jäi aastate lõikes 32 ja 25 taotluse vahele, kuid rahastatud projektide arv oli püsivalt 19-20 taotluse ringis.

Taotluste arvu vähenemine 2016. aastal tulenes uue programmi teksti koostamisest. Sellega seoses muutusid programmi eesmärgid konkreetsemaks ja selgesõnalisemaks.

Aastal 2015 esitati eesmärgipäratuid projekte kõige rohkem. Mitte eesmärgipärase projektide laekumine on edasisel programmiperioodil vähenenud.

Joonis 2 Esitatud ja rahastatud taotluste summad

Perioodi jooksul eraldatud toetuste summa moodustab taotletud summast ligi 41%. Rahastuseta jäi 57% eesmärgipärasest taotletud summadest, mis näitab, et programmi eelarve on alarahastatud.

TAOTLEJAD

Nelja aasta suuremad taotlejad ning toetuse saajad on välja toodud tabelis 2.

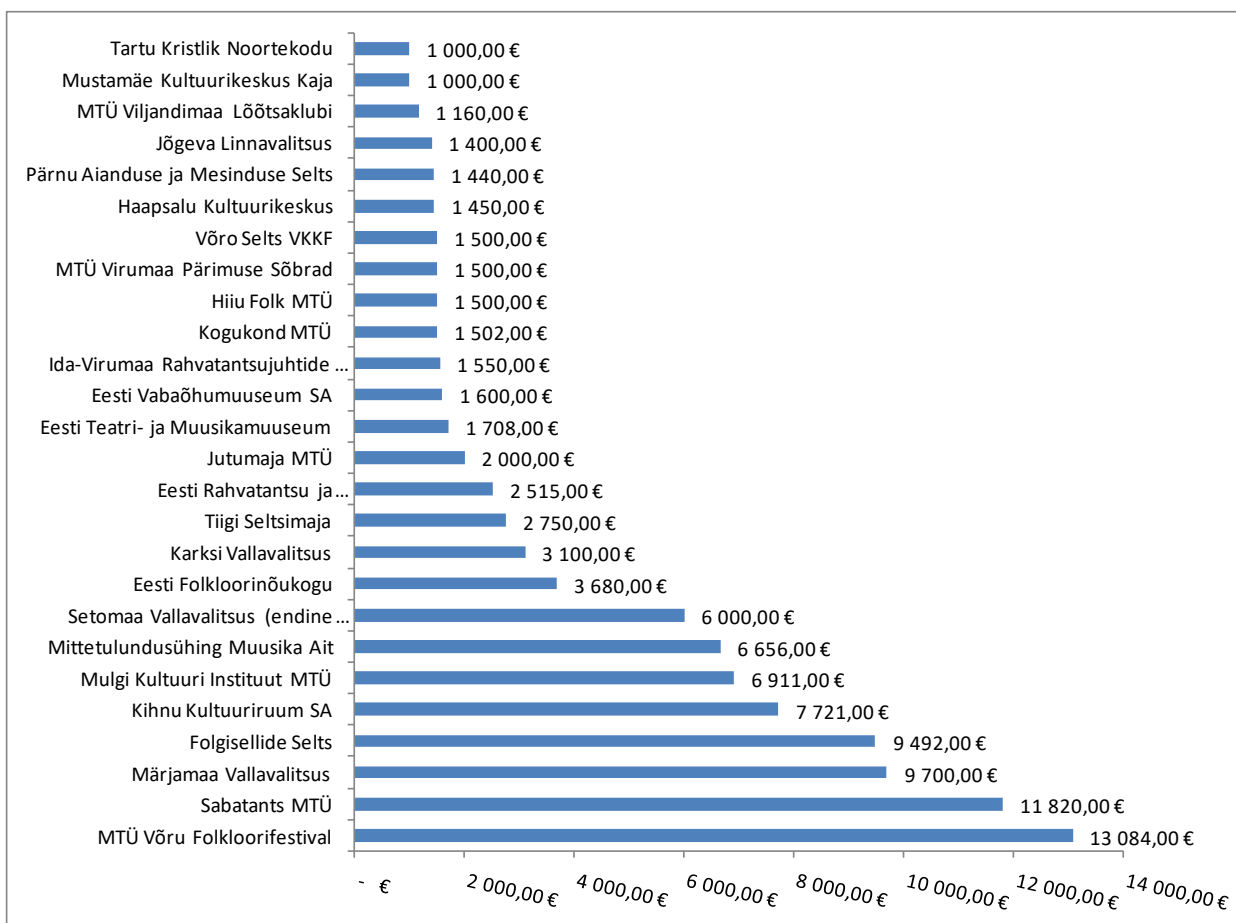
Tabel 2

Taotleja nimi	Rahastatud taotluste arv	% kogu taotluste arvust	Toetuste summa kokku	% kogu toetuste summast
Mulgi Kultuuri Instituut MTÜ	7	6%	6 911 €	6,2%
Kihnu Kultuuriruum SA	5	4%	7 721 €	7%
MTÜ Võru Folkloorifestival	4	3%	13 084 €	11,8%
Folgisellide Selts	4	3%	9 492 €	8,6%
Märjamaa Vallavalitsus	4	3%	9 700 €	8,8%
Sabatants MTÜ	4	3%	11 820 €	10,7%
Tiigi Seltsimaja	4	3%	2 750 €	2,5%

Kõige suuremad taotlejad on olnud läbi programmiperioodi Mulgi Kultuuri Instituut ja Kihnu Kultuuriruum. Iga-aastased taotlejad on olnud veel Folgisellide Selts, Märjamaa Vallavalitsus, Sabatants MTÜ, Tiigi Seltsimaja.

6% kõikidest taotlustest tuli Mulgi Kultuuri Instituudilt, aga 11,8% kogu toetussummast ka läks Võru Folkloorifestivali projektidele: XXI Võru Folkloorifestivali korraldamine ja läbiviimine, XXII-XXIV Võru Pärimumantsu Festivalide korraldamine.

Joonis 3 Toetuste saajad, kes on saanud toetust 1000 eurot või rohkem

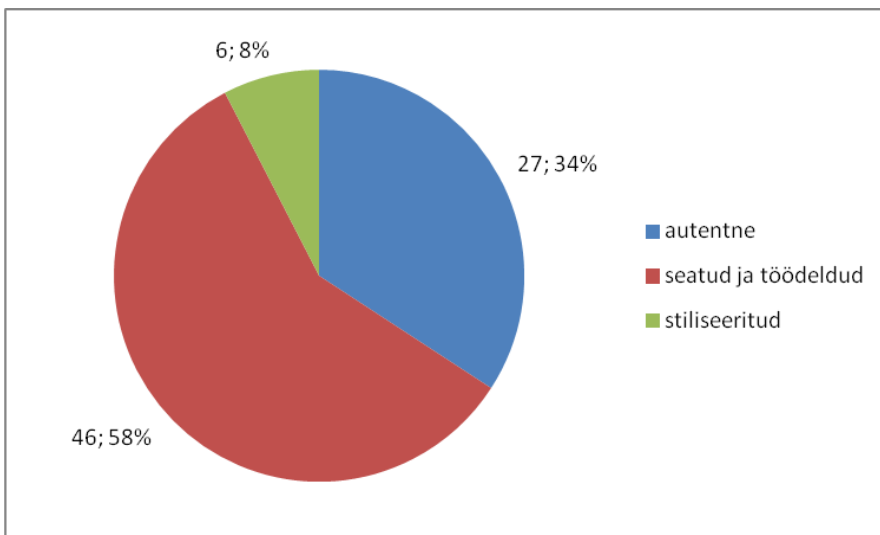

PROGRAMMI VALDKONNAD

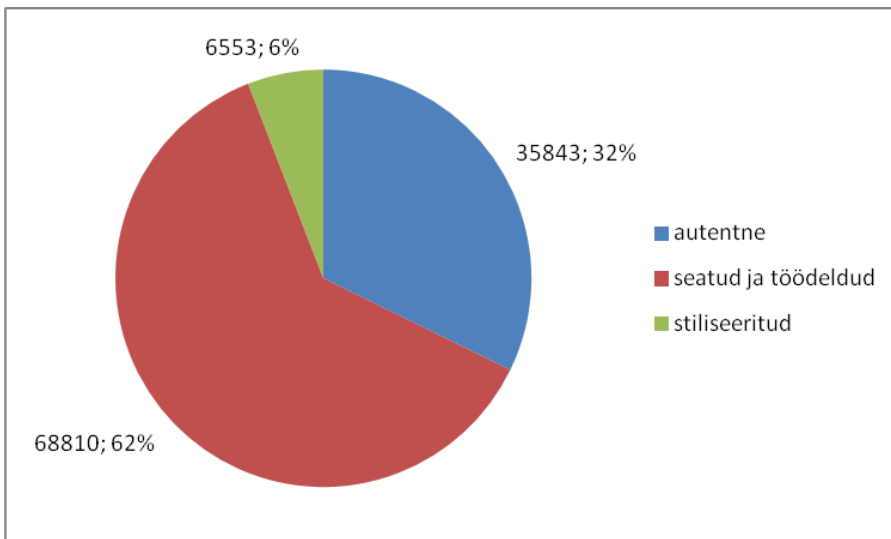
Programm lähtus folkloorifestivalide ja -sündmuste määratlemisel CIOFF® i (*International Council of Organizations of Folklore Festivals and Folk Arts*) kultuurikomisjoni poolt kehtestatud rahvusvaheliste folkloorifestivalide liigitustest:

- autentne
- seatud ja töödeldud
- stiliseeritud

Joonis 4 Toetatud projektide arv valdkonniti

Joonis 5 Toetuse jagunemine valdkonniti

1. AUTENTNE

Autentne folkloorifestival põhineb materjalil, mis on omandatud otse pärimuse kandjatelt või saadud mäluasutustest ja erinevatest väljaannetest, mida esitatakse võimalikult originaalilähedaselt. Festivalil esitav tugineb mingi paikkonna (kihelkond, maakond, rahvusvähemuse asuala) traditsioonil. Autentne festival on osalusfestival, kus lähtutakse esitatavate laulude, pillilugude, tantsude ja teiste pärimuskultuuri ilmingute ehedusest ehk originaalilähedusest.

Programmiperioodil toetati 27 projekti, määratlusega autentne. See moodustab 24% kogu taotluste arvust ja 34% toetatud projektide arvust.

Autentseteks folkloorifestivalideks aruande perioodil olid: Traditsioonilise tantsu festival Sabatants, Mulgimaa laste folklooripäevad, Pärimuspäevad Laste Oma Folk jne.

Autentse valdkonna toetus oli programmiperioodi jooksul 35 843 eurot, mis moodustab 32% kogu toetusest folkloorifestivalidele.

2. SEATUD JA TÖÖDELDUD

Seatud ja töödeldud folkloorifestival põhineb materjalil, mida esitatakse tänapäevases vormis, kuid pärimuslik algaines on selgelt äratuntav.

Seatud ja töödeldud projektid moodustavad enamuse programmiperioodil rahastatud ettevõtmistest. 46 toetatud projekti moodustab 40% kogu taotluste arvust ja 58% toetatud projektide arvust.

Seatud ja töödeldud folkloorifestivalideks aruande perioodil olid: Eesti rahvamuusikatöötlus festival Folgi Krõmps, Talvine Tuhamägede Tantsupidu, rahvusvaheline akordioni-, löötpilli- ja suupillifestival Jõgeval jne.

Seatud ja töödeldud valdkonna toetus oli programmiperioodi jooksul 68 810 eurot, mis moodustab 62% kogu toetusest folkloorifestivalidele.

Seatud ja töödeldud valdkonna festivale oli kõige rohkem, mis peegeldab hästi üldist suundumust ka maailma folkloorifestivalide maastikul.

3. STILISEERITUD

Stiliseeritud folkloorifestival põhineb traditsiooniliste folkloorielementide ja kaasaegsete kunstiikide sünteesil või pärimusel põhineval uusloomingul, mille puhul ei tarvitse säilida algmaterjali terviklikkus.

Stiliseeritud festivale toetati 6 korral. See moodustab 5% kogu taotluste arvust ja 8% toetatud projektide arvust.

Stiliseeritud folkloorifestivalideks olid: Üle-eestiline laste ja noorte pärimusmuusikafestival Regilaul Uues Kuues, Eesti rahvamuusikatöötluste festival Moisekatsi elohelü jne.

Stiliseeritud valdkonna toetus oli programmiperioodi jooksul 6 553 eurot, mis moodustab 6% kogu toetusest folkloorifestivalidele.

PROGRAMMI MÕÕDETAVALD TULEMUSED

Programmi tulemusi saab mõõta lisaks eelnevale ka järgmiste mõõdikute alusel:

- toetatud festivalide arv;
- uute festivalide juurdekasv;
- lastele ja noortele suunatud festivalide arv;
- piirkondlike, üleriigiliste või rahvusvaheliste festivalide arv;
- festivalide arv maakondades.

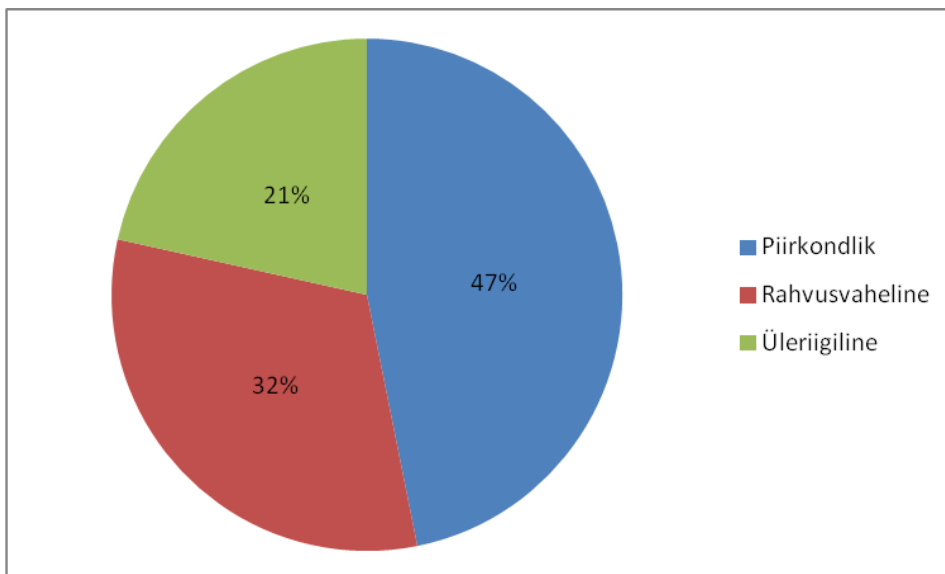
Kokku toetati 38 eri festivali. Läbi nelja aasta on saanud tuge festivalid nagu Moisekatsi Elohelü, traditsioonilise tantsu festivali Sabatants, Märjamaa Folk, Kihnu Viulifestival, Võru Folkloorifestival ja Mulgimaa laste folklooripäev.

Uute algatustena on programmi toel teoks saanud kahel korral Eesti rahvamuusikatöötlus festival FolgiKrõmps ja ühel korral pärimustantsu festival Pärimuse Pundar ning Tartu Noorte Folkloorifestival.

Lastele ja noortele suunatud festivale oli 24, nagu näiteks laste ja noorte pärimusmuusikafestival Regilaul Uues Kuues, Tartumaa laste ja noorte pärimuspäevad Taaderandi talisted, Mulgimaa laste folklooripäev ja pärimuspäevad Laste Oma Folk.

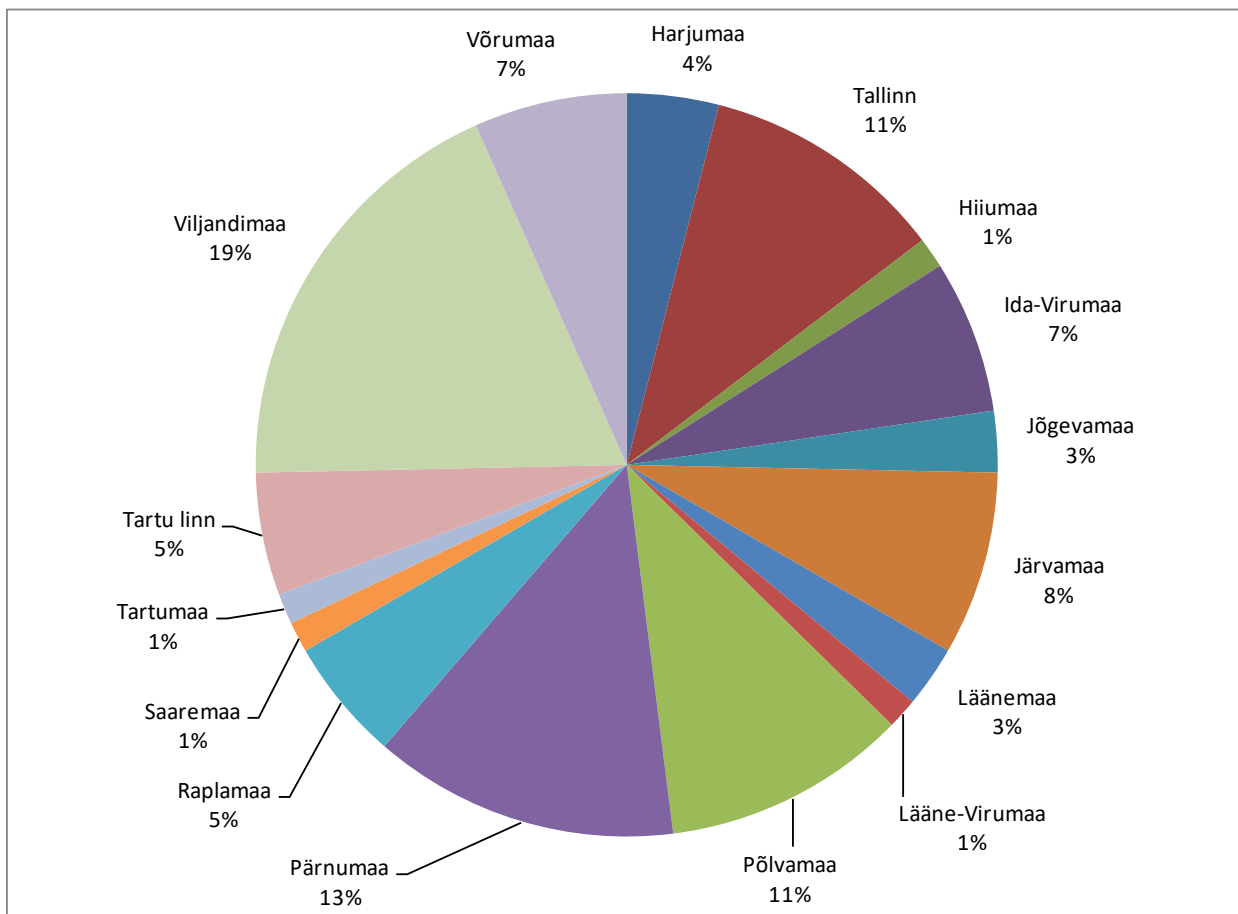
Festivale oli nii piirkondliku, üleriigilise kui rahvusvahelise tähtsusega. Kõige rohkem toetati piirkondliku suunitlusega festivale – 47% kõikidest toetatud festivalidest. Rahvusvahelisi festivale toetati 32% ja üleriigilisi 21% ulatuses.

Joonis 6 Toetatud festivalid piirkondliku, üleriigilise või rahvusvahelise mõõte alusel

Regionaalsest aspektist vaadatuna, sai kaetud kogu Eesti ja Valgamaa. Enim festivale toimus Viljandimaal – 14% kogu toetatud festivalide arvust. Samuti toetati palju festivale, mis toimusid Harju-, Pärnu- ja Põlvamaa. Harjumaal toimus enamus Tallinnas ja Tartumaa festivalidest samuti enamus toimus Tartus.

Joonis 7 Toetatud festivalid maakonniti

KOKKUVÕTTEKS

Programm on täitnud oma eesmärgid, kuna suurem osa toetatud festivalidest olid piirkondliku tähtsusega. Folkloor, mis toetubki piirkondlikel eripäradel, on aidanud kohalikku elu edendada.

Programmi toel on toimunud sisukad ja hästi korraldatud, mitmekesiseid folkloorifestivalid, läbi mille on pärimuskultuur teadvustatud ja väärtustatud.

Sündmuse korraldamise kaudu on tugevnenud piirkondlik identiteet ja suurenenud kogukondlik ühtekuuluvustunne.

Perioodi jooksul eraldatud toetuste summa moodustab taotletud summast ligi 41%. Rahastuseta jäi 57% eesmärgipärastest taotletud summadest, mis näitab siiski, et programmi eelarve on alarahastatud.

Kokkuvõtte koostas

Liina Talu